

MC-115

March-2025

B.Ed., Sem.-IV

D-02 : NCF-2005 and RTE-2009

(New)

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

1. નીચે આપેલા પ્રશ્નોના કોઈ એક સમૂહના ઉત્તર આપો : 14

- (i) શિક્ષણના અધિકારની જરૂરિયાત વિશે વિગતે ચર્ચા કરો.
- (ii) શિક્ષણના અધિકારના સંદર્ભમાં રાજ્ય અને કેન્દ્ર સરકારની જવાબદારી વિશે ચર્ચા કરો.

અથવા

- (i) શિક્ષણના અધિકારના સંદર્ભમાં ભૌતિક અને માનવીય સંસાધનો વિશે ચર્ચા કરો.
- (ii) શિક્ષણના અધિકારના સંદર્ભમાં પ્રવેશ, ટ્યૂશન અને ડોનેશન અંગે મહત્વની જોગવાઈઓ જણાવો.

2. નીચે આપેલા પ્રશ્નોના કોઈ એક સમૂહના ઉત્તર આપો : 14

- (i) શાળા વ્યવસ્થાપન સમિતિ રચનાનું માળખું ચર્ચો.
- (ii) શાળા વિકાસ યોજનાના પગથિયા જણાવી ચર્ચા કરો.

અથવા

- (i) સમાવેશક શાળા અને માન્ય શાળા વચ્ચે તફાવત આપો.
- (ii) શૈક્ષણિક મૂલ્યાંકનનું માળખું સમજાવો.

3. નીચે આપેલા પ્રશ્નોના કોઈ એક સમૂહના ઉત્તર આપો : 14

- (i) NCFના અંતર્ગત શિક્ષણનો સામાજિક સંદર્ભ અને શિક્ષણના લક્ષ્યો અંગે ચર્ચા કરો.
- (ii) NCFના માર્ગદર્શક સિદ્ધાંતો વિશે ચર્ચા કરો.

અથવા

- (i) ગણિત અને વિજ્ઞાન અંગે NCFની ભલામણો જણાવો.
- (ii) NCF-2005ની રૂપરેખાની ચર્ચા કરો.

4. નીચે આપેલા પ્રશ્નોના કોઈ એક સમૂહના ઉત્તર આપો : 14
- (i) NCF-2005ની પરીક્ષા સુધારાની ભલામણોની ચર્ચા કરો.
- (ii) NCFની માતૃભાષા અંગેની ભલામણોની ચર્ચા કરો.

અથવા

- (i) શિક્ષણના ધ્યેયો વિસ્તૃત રીતે સમજાવો.
- (ii) શીખવાના સંસાધનોના મહત્વની ચર્ચા કરો.
5. નીચે આપેલા બાર પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ સાત પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો : 14
- (1) શિક્ષણના અધિકારની બંધારણીય જોગવાઈ જણાવો.
- (2) RTE-Act 2009 મુજબ શિક્ષકની લાયકાત જણાવો.
- (3) શિક્ષણના અધિકાર માટે સ્થાનિક સ્તરની સંસ્થાની જવાબદારીઓ જણાવો.
- (4) માન્ય શાળાના પ્રકારો જણાવો.
- (5) શા માટે RTE સમાવેશક શિક્ષણ માટેનું માધ્યમ છે ?
- (6) શાળા વ્યવસ્થાપન સમિતિનું કાર્ય જણાવો.
- (7) કલાશિક્ષણ અંગેની NCFની ભલામણો જણાવો.
- (8) શાંતિ માટેનું શિક્ષણ એટલે શું ?
- (9) સામાજિક વિજ્ઞાન અંગે NCFની ભલામણો જણાવો.
- (10) તમે શૈક્ષણિક અનુભવ દ્વારા શું સમજો છો ?
- (11) શિક્ષકોને સજા આપવા માટેની પ્રક્રિયા શું છે ?
- (12) સામાજિક સંદર્ભ શું છે ?

Seat No. : _____

MC-115

March-2025

B.Ed., Sem.-IV

D-02 : NCF-2005 and RTE-2009

(New)

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

1. Answer any **one** set of the following questions : 14

- (i) Discuss in detail about need of Right to Education.
- (ii) Discuss about the responsibility of State and Central government according to RTE.

OR

- (i) Discuss about the physical and human resources according to RTE.
- (ii) State the important provisions for admission, tuition and donation according to RTE.

2. Answer any **one** set of the following questions : 14

- (i) Discuss about structure of School Management Committee.
- (ii) State and discuss the steps of School Development Plan.

OR

- (i) Differentiate between inclusive school and recognized school.
- (ii) Explain the structure of educational evaluation.

3. Answer any **one** set of the following questions : 14

- (i) Explain the social context of education and the goals of education under NCF.
- (ii) Discuss about the guiding principles of NCF.

OR

- (i) State the recommendations of NCF for mathematics and science.
- (ii) Discuss the outline of NCF-2005.

4. Answer any **one** set of the following questions : **14**
- (i) Discuss the recommendations of NCF-2005 regarding examination reform.
 - (ii) Discuss the recommendations of NCF for mother tongue.

OR

- (i) Discuss in detail learning sequel.
 - (ii) Discuss the significance of learning resources.
5. Answer any **seven** questions in brief from the following twelve questions : **14**
- (1) State the Constitutional provision of RTE.
 - (2) State the qualification of teacher according to RTE-Act 2009.
 - (3) State the responsibilities of local level organization for RTE.
 - (4) State the types of recognized schools.
 - (5) Why RTE is tool for inclusive education ?
 - (6) State the function of School Management Committee.
 - (7) State the recommendations of NCF for Art education.
 - (8) What is education for peace ?
 - (9) State the recommendations of NCF for social science.
 - (10) What do you understand by educational experience ?
 - (11) What is the procedure of punishment for teachers ?
 - (12) What is Social Reference ?
-